

Sygn. akt XVII AmA 8/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

W następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Witold Rękosiewicz

Protokolant: sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z/s w H.

przeciwko Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 20 listopada 2012 r. nr (...)

1) oddala odwołanie,

2) zasądza od Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z/s w H. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Witold Rękosiewicz.

Sygn. akt XVII AmA 8/13

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK, pozwany) decyzją z dnia 20 listopada 2012 r. nr (...) uznał, że działanie Przedsiębiorstwa (...) sp. z o.o. z siedzibą w H. ((...), powód) polegające na stosowaniu we wzorcach umów pod nazwą „Umowa świadczenia usług” i „Umowa świadczenia usług – pojemnik własny (na żądanie)”, wykorzystywanych przy zawieraniu umów z konsumentami postanowień o treści:

A. Wzorzec – Umowa świadczenia usług:

1) „Niedokonanie wpłaty w wyznaczonym terminie upoważnia Zleceniobiorcę do zabrania pojemnika będącego jego własnością, wstrzymania wywozu lub zerwania umowy oraz powiadomienia uprawnionych służb samorządowych” (§ 10 ust. 5),

2) „Zmiana cen w powyższych przypadkach nie stanowi zmiany umowy i nie wymaga aneksu do umowy. O zmianie cen zleceniobiorca powiadomi Zleceniodawcę pisemnie na 14 dni przed obowiązywaniem nowej ceny” (§ 11 ust. 3),

3) „Zleceniobiorca zastrzega sobie prawo do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku nieuregulowania należności za wykonaną usługę” (§ 16 ust. 3),

B.

Wzorzec – Umowa świadczenia usług – pojemnik własny (na żądanie):

1)

„Niedokonanie wpłaty w wyznaczonym terminie upoważnia Zleceniobiorcę do zabrania pojemnika będącego jego własnością, wstrzymania wywozu lub zerwania umowy oraz powiadomienia uprawnionych służb samorządowych” (§ 8 ust. 5),

2)

„Zmiana cen w powyższych przypadkach nie stanowi zmiany umowy i nie wymaga aneksu do umowy. O zmianie cen zleceniobiorca powiadomi Zleceniodawcę pisemnie na 14 dni przed obowiązywaniem nowej ceny” (§ 9 ust. 3),

3)

„Zleceniobiorca zastrzega sobie prawo do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku niuregulowania należności za wykonaną usługę” (§ 14 ust. 3),

odpowiadających postanowieniom wpisanym do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia

17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. nr 43, poz.269 ze zm.) stanowi naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę, określoną w art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dn. 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm. – dalej uokik) i nakazał zaniechania jej stosowania. Z tytułu stwierdzonych w punkcie I A i I B naruszeń Prezes UOKiK na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 uokik nałożył na (...) dwie kary pieniężne w wysokości po 8.831 zł.

Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w H. złożyło odwołanie, w

którym zaskarżyło decyzję Prezesa UOKiK w całości.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1) naruszenie art. 111 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegające na wymierzeniu kary pieniężnej przyjmując przychód spółki w 2011 r. i nieuwzględnienie przy ustalaniu wysokości kary faktu, iż usługi w zakresie oczyszczania miasta zamknęły się w tym roku wynikiem ujemnym oraz tej okoliczności, że spółka będąc spółką komunalną zobligowana jest do świadczenia usług oczyszczania miasta pomimo, iż występuje ujemny wynik na tej działalności,

2) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 84 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegające na wydaniu decyzji bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego w sprawie.

Na podstawie przedstawionych zarzutów (...) wniosło o uchylenie decyzji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Prezesowi UOKiK. W uzasadnieniu odwołania powód powołując się na art.111 uokik wskazał, że przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej należy uwzględnić okres, stopień, okoliczności naruszenia oraz uprzednie naruszenie przepisów ustawy. Katalog okoliczności mających wpływ na wysokość kary pieniężnej nie jest zamknięty. Podniósł, iż w trakcie postępowania administracyjnego Prezes UOKiK pismem z dnia 17 września 2012 r. wezwał (...) w H. do złożenia w terminie 14 dni od doręczenia wezwania dokumentów potwierdzających wysokość osiągniętego w 2011 r. przychodu. Pismo zostało doręczone powodowi w dniu 21 września 2012 r. W odpowiedzi z dnia 27 września 2012 r. powód podkreślił, że z tytułu świadczenia usług oczyszczania miasta uzyskał ujemny wynik finansowy w wysokości 395 591,73 zł. Do pisma zostały dołączone stosowne dokumenty potwierdzające poniesioną stratę. Powód wskazał, że udzielił odpowiedzi i złożył wymagane dokumenty w wyznaczonym 14- dniowym terminie. Mimo to Prezes UOKiK pismem z dnia 25 września 2012 r. zawiadomił (...) o zakończeniu postępowania dowodowego. Na

tej podstawie powód stwierdził, że wydając zaskarżoną decyzję Prezes UOKiK nie uwzględnił przy wymierzaniu kary pieniężnej wszystkich przedłożonych dowodów, co znalazło potwierdzenie w treści uzasadnienia decyzji.

Zdaniem powoda nieuwzględnienie zawartych w złożonych dokumentach informacji, a w szczególności wykazanego ujemnego wyniku finansowego, oraz faktu, iż (...) jest zobligowane do świadczenia nierentownych usług miało wpływ nie tylko na wysokość wymierzonej decyzją kary pieniężnej ale także na prawidłowość wydanej decyzji administracyjnej.

Okoliczność uzyskania ujemnego wyniku finansowego powinna, w ocenie powoda, prowadzić do nałożenia niższej kary pieniężnej lub całkowitego odstąpienia przez Prezesa UOKiK od nałożenia tej kary, w szczególności w sytuacji, gdy pozwany w uzasadnieniu decyzji stwierdził, że działanie powoda było nieumyślne.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Podtrzymał stanowisko zaprezentowane w zaskarżonej decyzji. Podniesione w odwołaniu zarzuty ocenił jako nietrafne i stwierdził, że nie zasługują one na uwzględnienie.

Wskazał, że w złożonym odwołaniu (...) zarzuciło naruszenie art. 111 uokik poprzez nie należyte uwzględnienie przy ustalaniu wysokości nałożonej decyzją kary pieniężnej okoliczności wymienionych w tym przepisie.

Prezes UOKiK oświadczył, że przed nałożeniem kary przeanalizował wszelkie okoliczności sprawy a w zaskarżonej decyzji przedstawił przesłanki indywidualizacji kary, które miały wpływ na jej wysokość. Na wysokość kary miała wpływ duża ilość zakwestionowanych postanowień i dolegliwość skutków jakie miały one wobec konsumentów, oraz dwuletni okres stosowania zakazanej praktyki, co wzmagало możliwość narażania na szkodę w wyniku stosowania tych postanowień zbiorowych interesów konsumentów. Pozwany zaznaczył ponadto, że potencjalna szkoda jaką mogło spowodować stosowanie wymienionych w decyzji postanowień, miała charakter finansowy. Zdaniem Prezesa UOKiK przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej występowały okoliczności uzasadniające podwyższenie kary i brak było okoliczności łagodzących. W tej sytuacji za bezzasadny uznał pozwany zarzut naruszenia art.233§1 kpc i wydania decyzji bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. W ocenie pozwanego przepis art.106 ust.1 pkt 4 uokik umożliwia nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej w sytuacji, gdy dopuści się on naruszenia zbiorowego interesu konsumentów w rozumieniu art. 24 uokik.

Prezes UOKiK podkreślił, iż nałożone decyzją kary pieniężne stanowią (...) % przychodu powoda za 2011 r. i 0,6 % kary maksymalnej możliwej do nałożenia za każde naruszenie. W ocenie pozwanego nałożona na powoda kara pieniężna odpowiada stopniowi stwierdzonego naruszenia interesu publicznego, nie jest nadmiernie uciążliwa i spełnia funkcję represyjną i wychowawczą kary. Łączna wysokość nałożonej kary pieniężnej odpowiada (...) % przychodu uzyskanego przez powoda w 2011 r. co nie daje podstaw do uznania, że została ustalona z naruszeniem art. 111 uokik.

Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w H. prowadzi działalność gospodarczą, polegającą na gospodarowaniu odpadami. W roku 2011 i 2012, przy zawieraniu umów z konsumentami (...) wykorzystywało wzorce umowne pod nazwą: „Umowa świadczenia usług” i „Umowa świadczenia usług – pojemnik własny (na żądanie)”, które zawierały postanowienia umowne wymienione w sentencji zaskarżonej decyzji.

W toku wszczętego przez Prezesa UOKiK, postanowieniem z dnia 1 sierpnia 2012 r. postępowania administracyjnego pod zarzutem naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, (...) w piśmie z dnia 10 sierpnia 2012 r. wyjaśniło, że kształtując treść wymienionych wzorców umownych, przeznaczonych do zawierania umów z konsumentami, kierowało się określoną w art. 353§1 kodeksu cywilnego zasadą swobody umów. Przedsiębiorca stwierdził, że na terenie swojego działania nie jest monopolistą i konsumenci nie mają obowiązku podpisywania z nim umów dotyczących świadczonych usług.

Nie zgodził się z przedstawioną w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania oceną Prezesa UOKiK, dotyczącą postanowień wzorców umownych wykorzystywanych do zawierania umów z konsumentami i oświadczył, że prowadząc działalność gospodarczą w warunkach konkurencyjnych nie narusza art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Z informacji przedstawionych w piśmie z dnia 27 września 2012 r. dotyczących sytuacji finansowej wynika, że w 2011 r. spółka osiągnęła przychód w wysokości (...) zł.

W piśmie zaznaczono, że wykonywane przez (...) usługi oczyszczania miasta dały ujemny wynik finansowy w kwocie 395 591,73 zł. Uzyskany w 2011 r. zysk netto (...) wynosił 121 211, 81 zł.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w H. w złożonym odwołaniu nie zaprzeczyło, że w prowadzonej działalności gospodarczej wykorzystuje wzorce umowne zawierające postanowienia wymienione w sentencji zaskarżonej decyzji.

Również zawarte w decyzji stanowisko Prezesa UOKiK, dotyczące tożsamości wykorzystywanych przez (...) postanowień umownych z postanowieniami wpisanymi do rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ kpc, nie było przez powoda kwestionowane.

W świetle dokonanych na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego ustaleń Sąd, na podstawie art. 230 kpc uznał te okoliczności za przyznane.

Podniesione w odwołaniu zarzuty naruszenia art. 111 uokik oraz art. 233§1 kpc powód uzasadnił pominięciem przez Prezesa UOKiK przy wydawaniu zaskarżonej decyzji istotnej okoliczności, iż w 2011 r. z tytułu usług w zakresie oczyszczania miasta osiągnął ujemny wynik finansowy. Powód wskazał, że na wystąpienie Prezesa UOKiK z dnia 17 września 2012 r. do złożenia informacji dotyczących osiągniętego w 2011 r. przychodu udzielił odpowiedzi w piśmie z dnia 27 września 2012 r., które zostało doręczone pozwanemu w dniu 2 października 2012 r. Mimo to, że Prezes UOKiK nie otrzymał jeszcze odpowiedzi powoda, już w dniu 25 września 2012 r. wydał zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego i możliwości zapoznania się przez powoda z zebrany materiał dowodowy. Na podstawie przedstawionych okoliczności powód stwierdził, że przy wydawaniu zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK nie uwzględnił przedłożonych dowodów, dotyczących poniesionej przez (...) w 2011 r. straty.

Analizując przedstawione przez powoda argumenty należało mieć na uwadze, iż w zawiadomieniu o zakończeniu postępowania dowodowego zamieszczono informację o możliwości zapoznania się z aktami sprawy do dnia 12 października 2012 r. Z akt administracyjnych nie wynika, że przed wydaniem zaskarżonej decyzji (...) skorzystało z możliwości zapoznania się z aktami sprawy. W zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK, uzasadniając wysokość nałożonej na powoda kary pieniężnej wskazał wysokość uzyskanego w 2011 r. przez (...) przychodu ((...) zł). Wskazana kwota stanowiła podstawę do ustalenia wymiaru kary pieniężnej. Dodać wypada, że zaskarżona decyzja została wydana w dniu 20 listopada 2012 r. Mając na uwadze przedstawione okoliczności należało stwierdzić, iż wbrew wyrażonemu w odwołaniu stanowisku, treść uzasadnienia decyzji nie potwierdza domniemania, że przy jej wydawaniu Prezes UOKiK pominął informacje zawarte w piśmie (...) z dnia 27 września 2012 r., dotyczące sytuacji finansowej powoda. Stanowiska powoda nie potwierdza fakt, że przy określaniu wysokości kary pieniężnej Prezes UOKiK nie uwzględnił poniesionej przez (...) straty. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z art. 106 ust.1 uokik za podstawę do ustalenia wysokości nakładanej kary pieniężnej przyjmując należy wartość przychodu przedsiębiorcy uzyskanego w roku rozliczeniowym poprzedzającym nałożenie kary. Powód w odwołaniu powołał się na definicję przychodu z art. 4 pkt 15 uokik, w której mowa o roku podatkowym poprzedzającym wszczęcie postępowania administracyjnego.

Z akt sprawy nie wynika, że rok rozliczeniowy powoda nie pokrywa się z rokiem podatkowym i rokiem kalendarzowym. Ponadto nawet gdyby było inaczej, nie ulega wątpliwości, że zarówno wszczęcie postępowania przez Prezesa UOKiK jak i wydanie zaskarżonej decyzji miało miejsce w roku 2012, po zakończeniu poprzedniego roku rozliczeniowego jak i podatkowego. Z powyższego wynika, że przy określaniu wysokości kary pieniężnej nie uwzględnia się straty

poniesionej przez przedsiębiorcę, ponieważ podstawę wysokości kary stanowi wartość uzyskanego przychodu a nie dochodu. Przyjęcie przez Prezesa UOKiK do wymierzenia kary pieniężnej kryterium dochodu stanowiłoby nie tylko naruszenie art. 106 ust.1uokik, ale również prowadziłoby do sytuacji, w której nie osiągnięcie przez przedsiębiorcę dochodu lub poniesiona przez niego strata uniemożliwiłyby zastosowanie przez Prezesa UOKiK przepisu, obligującego do nałożenia kary.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji Prezes UOKiK wyczerpująco wyjaśnił okoliczności, które uwzględnił przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej. Na podstawie przedstawionych wyjaśnień zgodzić się należy z pozwanym, że kara pieniężna określona łącznie na poziomie (...) % przychodu uzyskanego przez powoda nie jest rażąco wygórowana i świadczy o uwzględnieniu przez Prezesa UOKiK wytycznych wymiaru kary określonych w art. 111uokik, umożliwiając jednocześnie realizację ustawowych funkcji kary. Zdaniem Sądu przy ustalaniu wysokości nałożonej kary pieniężnej w należyтым stopniu zostały więc spełnione wytyczne Sądu Najwyższego wymienione w powołanym przez pełnomocnika powoda na rozprawie wyroku z dnia 15 maja 2014 r. sygn. akt III SK 44/13. W sprawie nie zaistniały inne okoliczności, uzasadniające zmianę zaskarżonej decyzji poprzez obniżenie nałożonych decyzją kar pieniężnych

Podnoszona w odwołaniu okoliczność, iż spółka musi realizować zadania własne gminy w zakresie odbioru odpadów komunalnych i zobligowana jest do świadczenia nierentownych usług nie upoważnia powoda do naruszania zbiorowych interesów konsumentów i nie stanowi podstawy do obniżenia nałożonej na przedsiębiorcę z tego tytułu kary pieniężnej.

Wobec powyższego zarzuty powoda dotyczące wydania decyzji bez wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego i naruszenia przez to art. 233§1 kpc oraz art. 111uokik należało, zdaniem Sądu uznać za nieuprawnione.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479^{35a} §1 kpc , oddalił odwołanie jako bezzasadne.

O kosztach postępowania orzeczono na zasadzie art. 98 kpc, stosownie do wyniku sporu.

SSO Witold Rękosiewicz.